

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Förlängning av giltighetstid för principöverenskommelse om Citybanan

Föredragande landstingsråd: Dag Larsson

Ärendet

Förlängning av den principöverenskommelse som Stockholms läns landsting, Stockholms stad och Banverket slöt den 21 mars 2005 om finansiering av Citybanan.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att godkänna förlängning av principöverenskommelsen om Citybanan mellan Stockholms läns landsting, Stockholms stad och Banverket till den 31 oktober 2006.

För att klara kollektivtrafiken samt den regional och nationella järnvägstrafiken krävs utökad spårkapacitet från Årstabron genom Stockholm och vidare mot Enköping respektive Uppsala. Stockholms läns landsting är därför berett att tillsammans med Stockholms stad förlänga den principöverenskommelse som ingåtts med Banverket avseende Citybanan.

Det är positivt att Banverket nu förstärker sin projektorganisation i syfte att undvika ytterligare förseningar. De beslutade regelbundna avstämningsmöten mellan de politiska styrgrupperna i Stockholms läns landsting och Stockholms stad samt Banverket centrala ledning under 2006 ska också ses som ett medel att undvika fortsatta förseningar.

Innan ett genomförandeavtal kan slutas mellan parterna måste flera viktiga frågetecken rätas ut. Dit hör bland annat hur finansieringen säkras, om

Bilagor

- 1 Tillägg till principöverenskommelse om finansiering av Citybanan
- 2 Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

2005-11-28

tidsplanen är realistisk och om övriga angelägna spårinvesteringar i Stockholmsregionen kommer att påverkas av Citybanans genomförande.

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 24 november 2005.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 30 november 2005.

M-, fp- och kd-ledamöterna antecknade följande särskilda uttalande:

Den samlade borgerliga minoriteten begärde i juni 2005 att en mer genomarbetad och realistisk kalkyl för Citybanan måste presenteras. Som vi då befarade har det nu visat sig att kostnaderna ökat kraftigt. I den senaste uppskattningen handlar det i första hand om kostnadsökningar för den del Banverket och staten ska ansvara.

Citybanan är viktig för Stockholmsregionen. Men än viktigare är den för Mälardalen och resten av Sverige. Det framgår också av principöverenskommelsen där det slås fast att detta är ett nationellt projekt. För att klara den nationella och regionala järnvägstrafiken samt kollektivtrafiken krävs utökad spårkapacitet från Årstabron genom Stockholm och vidare mot Enköping respektive Uppsala. Stockholms läns landsting är därför berett att tillsammans med Stockholms stad förlänga den principöverenskommelse som ingåtts med Banverket avseende Citybanan.

Det är positivt att Banverket har förstärkt sin projektorganisation i syfte att undvika ytterligare förseningar. De nu beslutade regelbundna avstämningsmöten mellan de politiska styrgrupperna i Stockholms läns landsting och Stockholms stad samt Banverkets centrala ledning under 2006 ska också ses som ett medel att undvika fortsatta förseningar.

Innan ett genomförandeavtal kan slutas mellan parterna måste flera osäkra faktorer klaras ut. Dit hör bland annat hur finansieringen säkras, frågan om intrångsavtal, om tidsplanen är realistisk och om övriga angelägna infrastrukturinvesteringar i Stockholmsregionen kommer att påverkas av Citybanans genomförande.

Samtidigt kan konstateras, från landstingets utgångspunkter, att Stockholms stad i samband med byggnationen av Citybanan kan exploatera nya ytor i staden för kommersiella ändamål. Stockholms läns landsting har att ta

hänsyn inte bara till invånarna i Stockholms stad utan även till den dryga miljön invånare som bor i länets övriga 25 kommuner.

Det är moderaternas, folkpartiets och kristdemokraternas uppfattning att ytterligare spårkapacitet behövs och vi stödjer därför en förlängning av principöverenskommelsen med staten. Vi är beredda att ta vårt ansvar. Det är vår förhoppning att den rödgröna majoriteten i landstinget förstår allvaret och att vi fortsättningsvis kan agera gemensamt i denna för regionen så viktiga fråga.

Ärendet och dess beredning

Landstingsdirektören har i tjänsteutlåtande den 28 november 2005 (bilaga) föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta att godkänna förlängning av principöverenskommelsen avseende Citybanan mellan Stockholms läns landsting, Stockholms stad och Banverket till den 31 oktober 2006.

Bilagor

Tillägg till principöverenskommelse om finansiering av Citybanan

Tillägg till "Principöverenskommelse rörande finansiering m m av Citybanan" daterad den 21 mars 2005

För att få bästa möjliga grund för genomförandeavtal enligt punkt 10 i principöverenskommelsen är de tre parterna överens om att förlänga tiden för tecknande av genomförandeavtal i punkt 11 till senast den 31 oktober 2006. Om inte genomförandeavtal är tecknat vid denna tidpunkt upphör principöverenskommelsen att gälla.

I övrigt gäller principöverenskommelsen oförändrad.

Detta tillägg till principöverenskommelsen är för sin giltighet beroende av godkännande senast den 31 december 2005 av:

- Banverkets styrelse
- Stockholms stads kommunfullmäktige genom beslut som vinner laga kraft
- Stockholms läns landstings landstingsfullmäktige genom beslut som vinner laga kraft

Stockholm den X november 2005

Annika Billström
Stockholms stad

Ingela Nylund Watz
Stockholms läns landsting

Per-Olof Granbom
Banverket

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

Bakgrund

Stockholms läns landsting, Stockholms stad och Banverket träffade den 21 mars 2005 en principöverenskommelse rörande finansiering m.m. av Citybanan. Enligt principöverenskommelsen så skall den ”senast vid byggstart ha följts upp av genomförandeavtal mellan parterna. Om inte genomföreavtal är tecknade senast 2005-12-31, eller vid senare tidpunkt som parterna överenskommit, upphör denna principöverenskommelse att gälla.”

Det kalkylarbete som har genomförts sedan principöverenskommelsen tecknades indikerar stora kostnadsökningar i projektet, vilket kommer att kräva ett betydligt mer omfattande analysarbete än vad som var antaget vid tecknandet av principöverenskommelsen. Banverket har därför föreslagit en förlängning av principöverenskommelsen till den 31 oktober 2006 för att möjliggöra att det kommande genomförandeavtalet kan tecknas på bästa möjliga grund.

Förvaltningens synpunkter

Landstingsstyrelsens förvaltning anser att det finns goda skäl för att förlänga principöverenskommelsens giltighetstid till den 31 oktober 2006. När principöverenskommelsen slöts så kostnadsberäknades projektet till cirka 7,5 miljarder kronor. De senaste beräkningarna indikerar en kostnad på drygt 12 miljarder kronor och denna ökning resulterar i ett behov av att genomföra ett omfattande analysarbete bland annat för att i detalj gå igenom kalkylen för tunneldelen av projektet och identifiera eventuella möjligheter att reducera kostnaden för denna. En annan viktig aktivitet kommer att vara att detaljera systemhandlingen för stationerna för att skapa goda förutsättningar för att kunna avtala om ett fast pris i linje med principöverenskommelsen.

Förvaltningen vill i sammanhanget betona vikten av att det, innan ett eventuellt tecknande av ett genomförandeavtal, har skapats större klarhet runt genomförande och finansiering av de investeringar som krävs utöver själva Citybanan (t.ex. fyra spår mellan Tomtebodan och Kallhäll) för att möjliggöra en trafikering med 24 pendeltåg per timme och riktning. Det är likaså viktigt att större klarhet har skapats runt eventuella följdverkningar som Citybanan kan ha för genomförandet och finansieringen av andra kollektivtrafikinvesteringar i regionen.

Förvaltningen anser också att det är viktigt att gemensamma möten mellan de tre parternas högsta ledningsnivåer fortsätter att hållas under 2006 för att

kontinuerligt stämma av projektets framdrift och diskutera de eventuella utmaningar som projektet ställs inför.

I tillägget till principöverenskommelsen, där denna förlängs till den 31 oktober 2006, föreslås inga andra förändringar av principöverenskommelsen, t.ex. så kvarstår den för landstinget centrala formuleringen om att det ska finnas ett tak på landstingets och Stadens finansiella åtagande för projekt Citybanan ("fast pris").